

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Aika 11.12.2023 18:00 - 19:25
Paikka Kaupungintalo, valtuustosal

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Falk Sonja	kv:n 1. varapuheenjohtaja	kokouksen puheenjohtaja §:t 124- 131 klo 18.00-19.16 ja 19.24-19.25
	Lehto Rami	kv:n 2. varapuheenjohtaja	puheenjohtajana 131 §:n jälkeen klo 19.17-19.23
	Komu Pekka	kv:n 3. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Eveliina	valtuutettu	
	Aaltonen Kalle	valtuutettu	
	Arvaja Pertti	valtuutettu	
	Bruneau Milla	valtuutettu	
	Elomaa Ville-Veikko	valtuutettu	
	Harmaala Miina	valtuutettu	
	Heromaa-Karjalainen Siru	valtuutettu	
	Hildén Sirkku	valtuutettu	
	Hälinen Ville	valtuutettu	
	Kaasinen Hannu	valtuutettu	
	Kaikkonen Jouni	valtuutettu	
	Karjalainen Pasi	valtuutettu	
	Kastehelmi Minerva	valtuutettu	
	Kiljunen Raimo	valtuutettu	
	Laakso Jetta	valtuutettu	

Lampinen Minna	valtuutettu
Lientola Elisa	valtuutettu
Lindqvist Marko	valtuutettu
Markkanen Marju	valtuutettu
McCarron Francis	valtuutettu
Mäkynen Maria	valtuutettu
Nieminen Erkki	valtuutettu
Nieminen Mira	valtuutettu
Niinistö Sari	valtuutettu
Närhi Anita	valtuutettu
Oksanen Reijo	valtuutettu
Pakkanen Lasse	valtuutettu
Putula Toni	valtuutettu
Puusaari Riina	valtuutettu
Pykäläinen Jari	valtuutettu
Pääatalo Oskari	valtuutettu
Rahkonen Hannu	valtuutettu
Rantanen Ida	valtuutettu
Ratia Jorma	valtuutettu
Ripatti Tapani	valtuutettu
Rissanen Jari	valtuutettu
Ruhberg Jukka	valtuutettu
Ruuska Sinikka	valtuutettu
Saloranta Tuija	valtuutettu
Sorsa Tuomas	valtuutettu
Tapiola Juha	valtuutettu
Tuomaila Pasi	valtuutettu
Tuomi Maarit	valtuutettu
Vaara Ulla	valtuutettu
Vahter Merja	valtuutettu

Wallenius Jani	valtuutettu	
Viinikka Anneli	valtuutettu	
Viljamaa Juha	valtuutettu	
Virta Sanna	valtuutettu	
Sairomaa Tomi	varavaltuutettu	valtuutettu Ville Skinnarin tilalla
Uosukainen Kimi	varavaltuutettu	valtuutettu Mika Karin tilalla
Kousa Pasi	varavaltuutettu	valtuutettu Anna Kaisa Kupiaisen tilalla
Suhonen Kaarina	varavaltuutettu	valtuutettu Martti Taljan tilalla
Pälli Markus	varavaltuutettu	valtuutettu Juha Rostedtin tilalla
Lindroos Mikko	varavaltuutettu	valtuutettu Niko Liukkosen tilalla
Toepfer Katja	varavaltuutettu	valtuutettu Eero Seesvaaran tilalla
Mäkinen Mika	kaupunginjohtaja	
Alm Sari	konsernipalvelujohtaja	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Virkkunen Pekka	lakiasiaintohtaja	
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
Parviainen Mona	nuorisovaltuuston edustaja	
Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Rostedt Juha	kv:n puheenjohtaja	
	Kari Mika	valtuutettu	
	Kupiainen Anna Kaisa	valtuutettu	
	Liukkonen Niko	valtuutettu	
	Seesvaara Eero	valtuutettu	
	Skinnari Ville	valtuutettu	
	Talja Martti	valtuutettu	

Valitse toimitin puolesta

Sonja Falk

Rami Lehto

(klo 19.17-19.23)

Anniina Kovero

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tuomas Sorsa

Sanna Virta

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 20.12.2023

Anniina Kovero

hallintojohtaja

§	Otsikko	Sivu
§ 124	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 125	Pöytäkirjan tarkastajat	7
§ 126	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ja sen päättäjät eivät lähde enää jatkossa mukaan Kymiringin kaltaisiin riski-investointeihin, jotka eivät kuulu kunnan perustehtäviin	8
§ 127	Valtuustoaloite KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n konkurssimenettelyn aloittamiseksi	11
§ 128	Valtuustoaloite: Leikkialueiden talvikunnossapidon aloittaminen Lahdessa	19
§ 129	Valtuustoaloite: Nuorille suunnatun kulttuuripassin käyttöön ottaminen	30
§ 130	Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden päivittäminen	35
§ 131	Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet	42

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023

§ 124

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämän kokouksen kokouskutsu oli julkaistu Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa 5.12.2023. Kokouskutsu oli mainittuna päivänä toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille sekä kaupunginjohtajalle, kaupunginjohtajan varamiehelle, lakiasiaintoimistolle, palvelualuejohtajille ja nuorisovaltuuston edustajalle. Kun lisäksi nimenhuudossa todettiin saapuvilla olevan 59 valtuutettua, kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksessa pidetyt puheet

Kokouksen alussa va. kaupunginjohtaja Mika Mäkinen piti puheen valtuustolle ja ilmoitti päättäneensä erota konsernipalvelujohtajan virasta niin, että hänen viimeinen virassaolopäivä ajoittuu huhtikuuhun 2024 ja että tällä tietoa tämän päivän kaupunginvaltuuston kokous on viimeinen, johon hän osallistuu, sekä kiitti valtuutettuja yhteistyöstä.

Kokouksen lopussa kokouksen puheenjohtajana toiminut kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk piti valtuustovuoden päättäjäispuheen ja toivotti kaikille hyvää joulua ja tulevaa uutta vuotta.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023

nro 10

§ 125

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Sanna Virta ja Tuomas Sorsa.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023

§ 126

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ja sen päättäjät eivät lähde enää jatkossa mukaan Kymiringin kaltaisiin riski-investointeihin, jotka eivät kuulu kunnan perustehtäviin

3554/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, p. 044 716 1895

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.12.2023

§ 411

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa lausuntonaan, että Lahti-konsernin riskienhallinta on hyvällä tasolla, mutta sitä tulee edelleen kehittää siten, että pystytään varautumaan tulevaisuuden riskeihin yhä paremmin.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Pertti Arvaja 13.6.2022:

”Valtuutetun aloiteoikeutta hyväksi käyttäen, esitämme, ettei Lahden kaupunki ja sen päättäjät lähde enää jatkossa mukaan Kymiringin kaltaisiin riski-investointeihin, jotka eivät kuulu kunnan perustehtäviin.”

Lausunto:

Valtuutetut ovat aloiteoikeutta hyväksi käyttäen esittäneet, ettei Lahden kaupunki ja sen päättäjät lähde enää jatkossa mukaan Kymiringin kaltaisiin riski-investointeihin, jotka eivät kuulu kunnan perustehtäviin.

Kuntalaki määrittää kaupungin perustehtävät. Lain tulkinta on kuitenkin väljä, joten monet erilaiset tehtävät voivat olla suoraan tai välillisesti kunnan perustehtävää tai ainakin tukea perustehtävän suorittamista. Tapahtumatoiminta on kaupungin strategiassa keskeisessä asemassa. Useimpiin toimiin liittyy riskejä. Olennaista on toimia siten, että riskit minimoidaan ja niihin varaudutaan. Aloitteentekijöiden huoli siitä, että kaupunki ottaisi kantokykyynsä nähden liian suuria riskejä, on aiheellinen. Lahti Events Oy:n tapauksessa riskien toteutuminen ei

uhkaa kaupungin kykyä selvitä lakisääteisistä tehtävistä. Kaupungin ja sen tytäryhtiöiden riskienhallinta on hyvällä tasolla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö riskienhallintaa tulisi jatkossakin kehittää.

Kaupunki ja sen tytäryhteisöt tekevät riskianalyysit kaikista merkittävistä uusista avauksista jo nyt. Tulevaisuudessa tullaan entistä yksityiskohtaisemmin kiinnittämään huomiota erilaisten hankkeiden riskeihin, niiden vaikutuksiin ja toteutumistodennäköisyyksiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ja sen päättäjät eivät lähde enää jatkossa mukaan Kymiringin kaltaisiin riski-investointeihin

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023

§ 127

Valtuustoaloite KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n konkurssimenettelyn aloittamiseksi
2097/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.12.2023

§ 412

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 282

Päätös

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mika Mäkinen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Käsittely

Kaupunginhallitus jätti asian yksimielisesti pöydälle.

Perusteluosa

Valtuutettu Juha Tapiola 24.4.2023:

”Kymiring Oy:n konkurssin myötä KOKO Lahti Oy ja Lahti Events Oy:n saatavat Kymiring Oy:ltä ovat muuttuneet arvottomiksi. Tästä syystä eivät edes joulukuussa esitetyt 400.000 euron ja 3,6 milj. euron SVOP-rahastosijoitukset mahdollista yhtiöiden toiminnan jatkamista. Tämä on

taloudelliseen realiteettiin liittyvä fakta ottaen huomioon, että myös Lahden kaupungin tulee noudattaa EU:n valtion tukisäännöksiä. Tästä tilanteesta on vaikea nähdä muuta vaihtoehtoa kuin yhtiöiden konkurssiin asettamista. Tällöin voidaan myös selvittää mahdolliset takaisinsaannit ja korvausvaatimukset eri tahoilta.

Konserni- ja tilajaosto on 17.4.2023 tehnyt periaatepäätöksen maksuajan myöntämisestä liittyen KOKO Lahti Oy:n vuokriin ja pääomalainojen korkoihin konsernissa.

Valtuustoaloite:

1. Kaupunginhallitus ryhtyy toimiin KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n konkurssimenettelyn aloittamiseksi. Konkurssimenettelyssä voidaan myös selvittää mahdolliset takaisinsaannit ja korvausvaatimukset eri tahoilta riippumattoman toimijan taholta.

2. Kaupunginhallitus antaa kattavan selvityksen, mitä KOKO Lahti Oy:n vuokriin ja pääomalainojen korkoihin annetut maksuajat ovat sekä onko ylipäätään realistista odottaa yhtiön pystyvän maksamaan kaupungille näitä vuokria tai korkoja. Kaupunginhallituksen tulee myös selvittää, mitä muita helpotuksia yhtiölle on annettu. Lisäksi tulee selvittää, ovatko kyseiset helpotuksen EU:n valtioneuvoston tukisäännösten vastaisia.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Koko Lahti Oy:n tehtävä on lisätä Lahden elinvoimaa ja tuottaa vaikuttavia tapahtumia. Arvioiden mukaan Koko Lahti Oy:n aluetalousvaikutukset ovat vuositasolla 40-50 miljoonaa euroa. Koko Lahti Oy:n tapahtumatuotantojen seurauksena mm. ravintola-, hotelli- ja majoituspalveluala, kuljetusala ja palvelualat sekä vähittäiskauppa

hyötyvät merkittävästi Lahdessa järjestettävistä tapahtumista. Koko Lahti Oy vastaa Sibeliustalon toiminnasta, joka on Sinfonia Lahden kotipesä ja pääasiallinen harjoitus ja esiintymispaikka. Koko Lahti Oy:n toiminta tuottaa monipuolisesti kulttuurituotantoja kuluttajille. Koko Lahti Oy:n liikevaihdosta merkittävä osa tulee yrityksille suunnatuista erilaisista tapahtuma-, kokous- ja kongressipalveluista. Näillä palveluilla on alueen yritysten menestymisen kannalta paljon merkitystä. Koko Lahti Oy:n mahdollinen konkurssi uhkaisi kaikkia näitä palveluja ja Lahti tapahtumakaupunkina menettäisi asemaansa.

Vastaus valtuustoaloitteen kohtaan 1.

Lahti Events Oy on asetettu selvitystilaan 27.02.2023. Selvitysmies on hakenut julkisen haasteen yhtiön velkojille. Julkisen haasteen määräpäivä oli 3.7.2023.

Yhtiön velkojille haetun julkisen haasteen määräpäivän jälkeen selvitysmiehen tulee, sitten kun kaikki tiedossa olevat velat on maksettu, jakaa yhtiön omaisuus. Jos yhtiön varat eivät riitä sen velkojen maksamiseen, selvitysmiehen on haettava yhtiön asettamista konkurssiin.

Mikäli yhtiön ainoa osakkeenomistaja, emoyhtiö KOKO Lahti Oy, haluaa jatkaa yhtiön toimintaa purkamatta yhtiötä selvitysmenettelyn kautta, voi yhtiön omistaja päättää ennen yhtiön omaisuuden jakamista selvitystilan lopettamisesta ja toiminnan jatkamisesta osakeyhtiölain 20 luvun 19 §:n mukaisesti. Tällöin selvitysmies laatii toiminnastaan selvitystilan aikana lopputilityksen. Yhtiön velat ylittävät yhtiön varat. Pääosa yhtiön veloista koostuu veloista Lahden kaupungille sekä yhtiön emoyhtiölle KOKO Lahdelle. Jotta yhtiö voidaan purkaa selvitystilamenettelyn kautta, yhtiön varojen tulee riittää sen velkojen maksamiseen.

Lahti Events Oy:n alasajolle on kolme eri vaihtoehtoa.

- 1) konkurssi
- 2) yhtiön purkaminen selvitysmenettelyn kautta
- 3) yhtiön toiminnan alasajo ja toiminnan lopettaminen

Konkurssi vaihtoehto etenee asiaa säätelevän lainsäädännön kautta.

Kaupungin tulisi suurimpana ja ainoana merkittävänä velkojana vaatia yhtiön konkurssia. Vaihtoehto kahdessa Lahden kaupungin tulee antaa Lahti Eventsiltä olevat saatavat kokonaisuudessaan anteeksi ja vaihtoehdossa kolme kaupungin tulee hyväksyä se, että yhtiö ei niitä voi kaupungille suorittaa nykyisillä tiedoilla ja resursseilla.

Konkurssimenettely on vaihtoehtoista kallein ja sillä ei saavuteta mitään sellaisia etuja, joita ei voida myös muilla vaihtoehtoilla saavuttaa. Koska käytännössä ainoana velkojana on enää kaupunki ja kaupungin omistama yhtiö, konkurssi on turha kuluerä. Yhtiöllä on varoja täysimittaiseen konkurssimenettelyyn, mutta sen kulut vähentävät kaupungin saamaa lopullista jako-osuutta. Ilman konkurssiakin yhtiössä voidaan tehdä erityinen tarkastus (osakeyhtiölaki 7:7). Erityisen tarkastuksen kustannukset vähentävät kaupungin saamaa jako-osuutta. Erityisen tarkastuksen kustannukset eivät arvion mukaan ole merkittävät kaupungin budjetissa.

Vaihtoehto kahdessa tarvitaan päätöksentekoa, jossa päätetään antaa Lahti Events Oy:n velat anteeksi. Akordin perusajatus on, että koska kaupunki joka tapauksessa saa Lahti Events Oy:n kaiken omaisuuden, kun se lopulta puretaan (KOKO Lahti Oy:n kautta), on velkojen anteeksianto siten toimenpide, joka ei tuota lisävahinkoa kaupungille. Verokysymykset on aina syytä selvittää osana päätöstä.

Vaihtoehto kolmessa yhtiö velkoja ei peritä, mutta ei anneta anteeksikaan. Yhtiö jää ”pöytälaatikkoon” ilman liiketoimintaa ja muita

tapahtumia. Kaupungin taloudenpidon näkökulmasta loputkin Lahti Events Oy:n veloista on alaskirjattava kaikissa vaihtoehdoissa.

Virkavalmisteluna valmistellaan kaupunginhallitukseen 4.12.2023 päätösesitystä perustuen vaihtoehto kahteen eli velkojen anteeksi anto ja yhtiön purku. Vaihtoehto on kustannustehokas, selkeä ja yksinkertainen. Vaihtoehto ei sulje pois erityisen tarkastuksen mahdollisuutta.

Vastaus valtuustoaloitteen kohtaan 2.

Valtuustoaloitteessa pyydettiin, että kaupunginhallitus antaisi kattavan selvityksen seuraavista asioista

- a) Mitä KOKO Lahti Oy:n vuokriin ja pääomalainojen korkoihin annetut maksuajat ovat
- b) onko ylipäätään realistista odottaa yhtiön pystyvän maksamaan kaupungille näitä vuokria tai korkoja.
- c) mitä muita helpotuksia yhtiölle on annettu.
- d) Lisäksi tulee selvittää, ovatko kyseiset helpotuksen EU:n valtioneukisäännösten vastaisia.

Vastaus kohtaan 2a

Koko Lahti Oy maksaa vuokraa Sibeliustalosta Tilakeskukselle ja Lahti-halleista Spatium Toimitilat Oy:lle. Koko Lahti Oy on pyytänyt maksuaikaa 31.12.2023 asti. "Rästissä" olevia vuokria on Spatiumi Toimitilat Oy:lle 292109,88 euroa 17.8.2023 mennessä. Lisäksi maksuaikaa on pyydetty ja saatu Spatium Toimitilat Oy:n korkosaatavalle 20799,98 euroa. Tilakeskuksen saataville on myös pyydetty maksuaikaa 31.12.2023 asti ja summa on 1376138,24 euroa. Yhteensä "vuokrarästejä" on lähes 1,7 miljoonaa euroa.

Pääomallainan korkolasku olisi erääntynyt 30.4. ja summa oli 103720,84 euroa. Korkolaskulle on pyydetty maksuaikaa 31.12.2023 asti tai kunnes hallinto-oikeuden päätös toistuvaisavustuksen maksamisesta on saanut lainvoiman.

Vastaus kohtaan 2b

Lahden kaupunki on päättänyt myöntää Koko Lahti Oy:lle 1,9 miljoonan euron toistuvaisavustuksen ja 400 000 euron Svop- rahastosijoituksen. Näistä päätöksistä valitettiin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen tiedämme onko realistista odottaa, että Koko Lahti Oy maksaa vuokrat ja korot. Jos kaupunginhallituksen päätös jää voimaan, niin yhtiön kassatilanne mahdollistaa vuokrien maksun.

Vastaus kohtaan 2 c

Muita helpotuksia ei olla annettu Koko Lahti Oy:lle. Helpotukset liittyvät vuokriin ja lainojen korkoihin.

Vastaus kohtaan 2d

Muita helpotuksia ei ole annettu. Kaikkiin Koko Lahti Oy:lle jo päätettyihin toimenpiteisiin on tehty valtiontukitarkastelut sekä muita tarvittavia tarkasteluja. Kunkin päätöksen päätöskohtaiset tarkastelut löytyvät kyseisen päätöksen perusteluosista ja/tai liitteistä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 2 Valtuustoaloite KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n konkurssimenettelyn aloittamiseksi
- 3 Muistio Lahti Events Oy 24.8.2023 Lahden kaupungille

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023

§ 128

Valtuustoaloite: Leikkialueiden talvikunnossapidon aloittaminen Lahdessa

1346/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kunnossapitohortonomi Seija Nurkkala p. 044 416 3997

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.12.2023

§ 414

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 15.11.2023

§ 133

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi 12.6.2023 § 63. Palautusehdotuksen perustelut ovat pöytäkirjan liitteenä.

Valtuutettu Anna Kaisa Kupiainen ja 18 muuta valtuutettua tekivät 13.3.2023 seuraavan aloitteen:

"Lahden tulee aloittaa leikkialueiden talvikunnossapito

Valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen, me allekirjoittaneet esitämme, että Lahti ottaa käyttöön leikkialueiden talvikunnossapidon. Lahdessa on tällä hetkellä 156 leikkialuetta, joista lähimmälle leikkialueelle on matkaa keskimäärin 0,5-1 kilometriä. Kaikki leikkialueet ovat käytettävissä myös talvella. Niissä ei ole kuitenkaan varsinaista talvikunnossapitoa eli lunta / jäätä ei poisteta kuin erikoistapauksissa

(lähde: Lahti.fi). Leikkialueiden talvikunnossapito ei kuitenkaan ole tavatonta Suomessa. Leikkialueita talvikunnossa pidetään mm. Rovaniemellä, Joensuussa ja Jyväskylässä. Myös Kuopiossa leikkipuistoihin aurataan kulkuväyliä.

Rovaniemellä talvisin leikkipaikkoja huolletaan kuudellatoista (16) leikkipaikalla. Yhteensä Rovaniemellä on n. 80 leikkipaikkaa (lähde: Rovaniemi.fi)

Joensuussa kaupunki pitää osaa leikkipaikoista kunnossa myös talvisin. Kunnossapitotyöt pitävät sisällään mm. lumien auraamista ja lumenpoistoa leikkivälineistä. Joensuussa leikkipaikkoja on noin 100, joista 36 on talvikunnossapidettäviä (lähde: Joensuu.fi)

Jyväskylässä osa leikkipuistoista on talvikunnossapidossa. Puistojen hoito on talvisin pääasiassa leikkivälineiden puhdistusta lumesta, kulkuväylien avaamista ja hiekoittamista sekä puhtaanapitoa. Liukkauden torjunta kohdentuu vain kulkuväylille (lähde: jyvaskyla.fi). Valitettavasti Jyväskylän kaupunki on vähentänyt viime vuosina talvikunnossapidettävien leikkialueiden määrää ja tällä hetkellä kaupungissa on 11 talvikunnossapidettävää leikkialuetta. Yhteensä leikkipuistoja on Jyväskylän kaupungin alueella noin 100.

Kuopion kaupunki on ryhtynyt auraamaan väyliä suosituimpiin leikkipuistoihin, sillä kaupunkilaiset ovat antaneet runsaasti palautetta vaikeakulkuisista leikkipaikoista (lähde: yle.fi)

Liikunnan ja leikkimisen ilo kuuluu kaikille lapsille kaikkialla kaupungissa vuoden jokaisena päivänä. Kesäisin leikkipuistoihin on helppo mennä, mutta varsinkin runsaslumisena talvena jo leikkipuistoon meneminen on hyvin hankalaa. Vaunuja on erittäin hankala työntää umpihangessa ja keinut eivät ole välttämättä käyttökelpoisia, koska

lunta on niiden alla todella paljon. Suurin osa kiipeilytelineistä on vaarallisia kertyneen lumen ja jään vuoksi.

Isovanhemmat käyvät myös leikkipuistossa lapsenlapsiensa kanssa, ja vanhuksilla liikkuminen umpihangessa ja liukkailla kentillä on hankalaa. Leikkipuistot ovat kaikkien kaupunkilaisten käytössä ja leikkipuistossa käynti on osa monen perheen päivittämistä/viikoittaista rutiinia. Leikkipuistoja käyttävät myös perhepäivähoitajat ryhmineen.

Esitämme, että Lahti aloittaa leikkialueiden talvikunnossapidon ainakin suosituimmilla ja isoimmilla leikkialueillaan sekä Launeen perhepuistossa. Myös perhepäivähoitajien käyttämät puistot on talvikunnossapidettävä. Talvikunnossapito käsittäisi leikkivälineiden puhdistusta lumesta, kulkuväylien avaamista ja hiekoittamista sekä puhtaanapitoa. Talvikunnossapidettävien leikkipuistojen valinnassa on oletettava huomioon alueellinen lasa-arvoisuus, jotta joka puolella kaupunkia on ainakin yksi talvikunnossapidettävä leikkipuisto.”

Lausunto asian uudelleen käsittelyyn palauttamiseen

Valtuustoaloite palautettiin kaupunkitekniikan käsittelyyn 12.6.2023.

Valmistellessaan vastausta valtuustoaloitteeseen kaupunkiympäristön palvelualue, kaupunkitekniikan vastuualue pyysi leikkialuetoimikunnalta lausunnon, teetti leikkialuekyselyn ja selvitti leikkialueiden väylien sekä leikkivälineiden talvikunnossapidon kustannuksia jäljempänä esitetyille eri vaihtoehdoille.

Leikkialuetoimikunnan lausunto

Kuten aloitteen uudelleen käsittelyyn palautuksessa toivottiin, aloite on ollut leikkialuetoimikunnan käsittelyssä 18.4.2023 kokouksessa ja

liitteenä on heidän lausuntonsa 25.7.2023 asiaan. Leikkialuetoimikunta esittää, että noin 10 leikkialuetta eri puolilta kaupunkia lisättäisiin talvikunnossapitoon kulkuväylien osalta, jolloin alueille kulku lasten kanssa olisi mahdollista, mutta itse leikkialueilta ei poistettaisi lunta. Talvisin leikkivälineiden käytön turvallisuutta on vaikea taata, kun paksuissa talvivaatteissa ja käsineissä liikkeet ja otteet ovat kesää epävarmemmat, eikä tätä helpota lumen poisto leikkivälineistä.

Leikkialuekysely

Kaupunkitekniikka teetti leikkialueiden talvitoimintoihin liittyvän webropol-kyselyn elo-syyskuun vaihteessa 2023. Kyselyllä haluttiin selvittää, ketkä leikkialueita käyttävät talviaikaan (lumiseen aikaan) ja kuinka usein käyttäjät arvioivat käyvänsä leikkialueilla sekä millaisia toimintoja ja palveluja leikkialueilla tuolloin toivotaan tarjottavan. Lisäksi sen tuloksia haluttiin hyödyntää tämän valtuustoaloitteen vastaamiseen. Kyselyn yhteenveto on kokousasian liitteenä.

Kyselyyn vastasi 348 henkilöä. 94 % vastaajista ilmoitti käyttävänsä leikkialueita vapaa-aikana. 13 % vastaajista ilmoitti käyttävänsä leikkialueita työaikana. Tämä ryhmä sisältää esimerkiksi perhepäivähoitajia. Kyselyyn vastanneet lahtelaiset kertoivat käyttävänsä leikkialueita talviaikaan ahkerasti: 57 % vastaajista kertoi käyttävänsä leikkialueita useamman kerran viikossa. Useamman kerran kuukaudessa käyviä lahtelaisia oli noin kolmasosa vastaajista.

Kyselyssä pyydettiin asettamaan talvikunnossapidon skenaariot mieluisuusjärjestykseen. 75 % asetti etusijalle vaihtoehdon, jossa oman kodin läheisen leikkialueen liittymät avataan lumesta muutaman kerran talvessa. Noin neljäsosa vastaajista piti mieluisampana vaihtoehtoa kaksi, jossa keskitetysti muutamilla leikkialueilla kauempana kotoa

tehtäisiin lumen poistoa myös leikkivälineistä. Eniten vastausvaihtoehtoissa leikkialueille toivottiin toimintoja kuten pulkkailua ja mäenlaskua. Niiden puolesta liputti 85 % vastaajista. Seuraavaksi eniten toivottiin leikkivälineiden putsaamista lumesta: 60 % kannatti vaihtoehtoa. Luistelua kannatti 56 % ja lähiihhtopaikan kannalla oli 49 % vastaajista. Yhteenvetona kysely osoittaa, että leikkialueita käytetään paljon myös talvisin, mutta käytettäisiin varmasti vielä enemmän, mikäli ne olisivat paremmin saavutettavissa mm. rattailla ja vaunuilla.

Ehdotukset leikkialueiden talvikunnossapidosta

Lahdessa on tuotettu leikkialueista palvelutasotarkastelu ”Leikkialueiden palveluverkkotarkastelu 2018–2027”. Tässä tarkastelussa Lahden kaupungin leikkialueet on luokiteltu kolmeen eri luokkaan; leikkipuistoihin, leikkialueisiin ja lähileikkialueisiin. Leikkipuistoja on Lahdessa 4 kohdetta eli Launeen Perhepuisto, Loviisanpässinpuiston leikkipuisto, Mustankallionmäenpuiston leikkipuisto ja Tanssimäenpuiston leikkipuisto. Leikkialueita, joilla on n. 1000 m vaikutusalue ympäristön asukkaisiin ja jotka sisältävät monen ikäisiä käyttäjiä palvelevia monipuolisia laitteita, on Lahdessa tällä hetkellä 41 kpl. Muita leikkialueita on 108 kpl ja ne sijaitsevat n. 500 metrin etäisyydellä ympäristön asukkaista. Näitä kutsutaan lähileikkialueiksi. Nimensä mukaisesti ne ovat helposti saavutettavia perusvälineistöön tukeutuvia pienimmille lahtelaisille suunnattuja alueita.

Kaupunkitekniikka tarkasteli Lahden kaupungin leikkialueiden talvikunnossapidon käyttöönotossa kolmea erilaista vaihtoehtoa.

Vaihtoehto 1, jossa palveluverkkotarkastelun mukaisista kohteista valituille leikkipuistoille ja leikkialueille (yhteensä 45 kohdetta) väylät otetaan talvikunnossapitoon eli ne aurataan ja niillä huolehditaan liukkaudentorjuntatoimenpiteistä koko talvikauden ajan.

Vaihtoehto 2, jossa palveluverkkotarkastelun mukaisista kohteista leikkipuistoille ja 10 keskeisimmälle leikkialueelle (yhteensä 14 kohdetta) avataan väylät edellä mainitulla tavalla ja niissä tehdään myös lumen ja jään puhdistus leikkivälineistä sekä niiden turva-alustoilta ja suoritetaan liukkaudentorjunta tarvittaessa.

Vaihtoehto 3, jossa palveluverkkotarkastelun mukaisista kohteista leikkipuistoille ja leikkialueille (yhteensä n. 45 kohdetta) tehdään vaihtoehto no 2 mukaiset toimenpiteet.

Kustannusarvioaskelmissa on esitetty Launeen Perhepuiston talvikunnossapitokustannukset, kuten valtuustoaloitteen palautusesityksessä toivottiin.

Talvikunnossapidon tehtävät ja niistä mahdollisesti aiheutuvat korjaustarpeet leikkialueilla

Ehdotuksissa leikkialueiden väylien talvikunnossapitokustannuksiin on sisällytetty seuraavat tarpeelliseksi katsotut tehtävät leikkialueiden käyttäjien turvallisuus huomioiden;

- Lumen ja sohjon poisto kevyenliikenteenväylä B kunnossapitoluokan mukaisesti
- Hiekoitus/mekaaninen liukkaudentorjunta liukkaudentorjuntamateriaali (hiekkasepeli) mukaan lukien
- Lumen kuormaus ja lähisiirto – (Koneellinen siirto leikkialueelta kasalta leikkialuetta ympäröivälle puistoalueelle sovitulle paikalle.)

- Lumen kuormaus ja ajo lumenvastaanottoalueelle (sisältäen lumen vastaanottomaksut)
- Polanteen poisto ja pinnan taseus
- Hiekoitusmateriaalin poisto ja pölynsidonta ja leikkivälineiden talvikunnossapitokustannuksiin on sisällytetty seuraavat tarpeellisiksi katsotut tehtävät leikkialueiden käyttäjien turvallisuus huomioiden;
- Lumen ja sohjon poisto leikkivälineistä ja penkeistä sekä niiden alustoista putoamisalueen laajuudelta. Leikkialueen sisällä väylien puhdistus välineeltä toiselle.
- Mahdollisten porttien edustojen lumityöt, siten että portit ovat käytettävissä. Porttien tulee avautua vähintään 90 astetta aitoihin nähden.
- Liukkaudentorjunta puhdistetuille alueille lumen poiston jälkeen.
- Lumen lähisiirto käsityönä. Lumen varastointi siten, että tarvittaessa se on helposti kunnossapitourakoitsijan koneellisesti kuormattavissa ja siirrettävissä. Lumikasat eivät saa aiheuttaa turvallisuusstandardien vastaisia olosuhteita esim. kasojen kautta korkeisiin leikkivälineisiin pääsyä.

Kustannuslaskelmissa on arvioitu talvikunnossapidosta mahdollisesti aiheutuvat leikkivälineisiin, putoamisalustoihin, väyliin ja ympäristöön kohdistuvat vuosittaiset korjauskustannukset. Leikkialueille johtavia väyliä ei ole rakennettu talvikunnossapitoa silmällä pitäen, joten raskas kunnossapitokalusto vahingoittaa niitä. Aurauksissa tapahtuu aina, varsinkin kausien alussa, aurasvahinkoja, esim. nurmivaurioita, jotka joudutaan korjaamaan. Edelleen käytäville levitetty liukkaudentorjuntamateriaali, hiekka tai sepeli, on keväisin poistettava väylien pinnoilta. Leikkivälineiden turva-alustoilla liukkaudentorjuntamateriaali aiheuttaa vaurioita, samoin kuin itse leikkivälineissä. Leikkialueiden SFS-EN turvallisuusstandardien mukaiset turva-alustojen jousto-ominaisuudet eivät toteudu sulan maan

aikana hiekoitusmateriaalin sekoittuessa esim. turvasoraan tai turvahakkeeseen. Niistä hiekoitusmateriaalia on lähes mahdoton poistaa, vaan alustat on vaihdettava useammin. Leikkivälineitä puhdistettaessa lumesta ja jäästä varsinkin puiset pinnat vaurioituvat herkästi joten esim. puisia tasoja ja porrarakenteita on varauduttava vaihtamaan useammin.

Kustannusten arviointi

Kustannusarviot pohjautuvat kaupunkitekniikan pyytämiin tarjouksiin nykyisiltä alueurakoiden sopimuskumppaneilta leikkialueiden väylien ja leikkivälineiden talvikunnossapidosta. Pyydettyjä kustannusarvioita laskettaessa päädyttiin vuositasolla keskimääräisesti 30 toimenpidekertaan, joka pohjaa aikaisempien talvikausien auraslähtöjen määriin. Samoihin ajankohtiin ajoitettaisiin myös leikkivälineiden lumien puhdistukset, ettei satanut lumi ehtisi tallaantua leikkivälineiden pinnoille, jolloin poistaminen hankaloituu ja jouduttaisiin käyttämään työkaluja, joilla on mahdollisuus vioittaa itse välineitä tai muita rakenteita.

Kustannusarvio vaihtoehto 1. 4 leikkipuistoa + 41 leikkialuetta
(yhteensä 45 kohdetta)

- väylien talvikunnossapito noin 1.400.000 euroa/vuosi
- talvivauriokorjaukset noin 20.000 euroa/vuosi

Kustannusarvio vaihtoehto 2. 4 leikkipuistoa + 10 leikkialuetta
(yhteensä 14 kohdetta)

- väylien talvikunnossapito noin 450.000 euroa/vuosi
- leikkivälineiden talvikunnossapito noin 1.000.000 euroa/vuosi
- talvivauriokorjaukset noin 7.000 euroa/vuosi

- leikkivälineiden korjaukset ja turva-alustojen/putoamisalustojen vaihdot noin 50.000 euroa/vuosi

Kustannusarvio vaihtoehto 3. 4 leikkipuistoa ja 41 leikkialuetta (yhteensä 45 kohdetta)

- väylien talvikunnossapito noin 1.400.000 euroa/vuosi
- leikkivälineiden talvikunnossapito noin 2.600.000 euroa/vuosi
- talvivauriokorjaukset noin 20.000 euroa/vuosi
- leikkivälineiden korjaamiset ja turva-alustojen/putoamisalustojen vaihdot noin 100.000 euroa/vuosi

Launeen Perhepuiston talvikunnossapito

- väylien talvikunnossapito noin 250.000 euroa/vuosi
- leikkivälineiden talvikunnossapito noin 300.000 euroa/vuosi
- talvivauriokorjaukset 5.000 euroa/vuosi
- leikkivälineiden korjaamiset ja turva-alustojen/putoamisalustojen vaihdot noin 30.000 euroa/vuosi

Lisäksi kaupunkitekniikka on arvioinut, että toiminnan käynnistäminen vaatisi seuraavat panostukset;

- palvelun käynnistämiseen liittyvät kertakustannukset 5 000–10 000 euroa
- tarkastukset, valvonta ja muut yleiset kustannukset 5 000–10 000 euroa/vuosi

Edellä mainittuihin tehtäviin ei ole vuoden 2024 eikä seuraavien vuosien talousarvioesityksessä varauksia, eikä kaupunkitekniikan käyttötalouden budjetissa ole sellaista varausta, jolla talvikunnossapito voitaisiin toteuttaa. Kunnossapitoon kohdistuu tulevana vuosina talouden tasapainottamistoimenpiteitä kunnossapidon alueurakoiden palvelukokonaisuuteen, tarvittavien lisätöinä tuotettavien kunnossapitopalveluiden karsimiseen ja palveluverkon kriittiseen tarkasteluun.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Kaupunkitekniikan esitys on, että nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ei käynnistetä leikkialueiden talvikunnossapitoa valmistelussa esitetyin kunnossapidon tuottein. Leikkialueiden käytölle ei ole estettä talvikaudella, mutta on totta, että se vaatii kesäkautta enemmän omatoimisuutta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 4 Valtuustoaloite leikkialueiden talvikunnossapito_peatetty
- 5 Kv 12.6.2023 § 63 Palatusehdotus Kupiainen Anna Kaisa
- 6 Lausunto Leikkialuetoimikunta 25.7.2023
- 7 Leikkialueiden talvikunnossapito, raportti kyselystä

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023

§ 129

Valtuustoaloite: Nuorille suunnatun kulttuuripassin käyttöön ottaminen

1347/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kulttuuriasiainpäällikkö Matti Karhos, p. 050 387 8792

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.12.2023

§ 415

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 15.11.2023

§ 90

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Eveliina Aaltonen 13.3.2023:

"Kulttuuripassi nuorille 18-24-vuotiaille

Kulttuuripassin tarkoitus on tarjota nuorille uusia elämyksiä ja sisältöä elämään. Lisäksi saada kulttuuritahoille uutta yleisöä.

Ehdotan, että Lahti ottaa käyttöön nuorille suunnatun kulttuuripassin.

Kulttuuripassin antaisi mahdollisuuden 99 eurolla/vuosi osallistua

Lahden kaupungin omaa kulttuuritoimintaa: Sibeliustalo, Lahden

kaupunginteatteri ja Malvan taidemuseo.

Lisäksi voi solmia sopimuksia muiden pienempien kulttuuritoimijoiden kanssa yhteistyöstä.

Kulttuuripassi on helppo toteuttaa, vaikka sovelluksena puhelimeen. Tämä ei myöskään vaadi paljon ylimääräisiä kuluja, sillä esityksiin usein jää muutamia vapaita paikkoja.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Lahden kulttuurilaitosten hinnoittelussa on huomioitu erilaisia asiakasryhmiä. Jos asiakas on joko lukiolainen, opiskelija tai työtön, on hänelle suunnattu jo merkittäviä alennuksia lipunhinnoista:

Lahden kaupunginorkesteri:

- opiskelijan ja työttömän lippu: 8 e
- lukiolaisten lippu: 5 e
- musiikinopiskelijan päivän lippu: 5 e
- erikoishintaisissa konserteissa opiskelijan ja työttömän lipun hinnassa on huomioitu 30–50 % alennus
- kausikortin voi edullisimmillaan ostaa hintaan 120 e, kausikorttiin sisältyy myös muita etuja kuten maksuton naulakko.

Lahden kaupunginteatteri:

- opiskelijan saman päivän lippu: puhenäytelmiin 10 e ja musikaaliin 15 e
- opiskelijoiden ja työttömien liput: noin 40 % peruslipun hinnasta
- lukiolaisten lippu: 8 e

Lahden museot:

- opiskelijan ja työttömän lippu (Malva) 12 e koko talo, 8 e yksi näyttely
- opiskelijan ja työttömän lippu (muut museot) 8 e

- Lisäksi kaikkiin museoihin pääsevät maksutta lukiolaiset ja Salpauksen opiskelijat ryhminä opettajan johdolla sekä LABin opiskelijat ja Lahden kansanopiston opiskelijat.
- Hiihtomuseoon pääsevät maksutta Pajulahden ja Vierumäen opiskelijat, Mastolaan TKK:n opiskelijat, Historialliseen museoon alan opiskelijat ja Malvaan taidehistorian ja taidekasvatuksen opiskelijat.
- Museokortilla pääsee Lahden museoiden lisäksi lähes kaikkiin Suomen museoihin.

Kausikortit kirjastosta:

- Lahden kaupunginorkesterin, Lahden kaupunginteatterin ja Lahden museoiden kausikortin voi lainata kirjastosta.

18–24-vuotiaita on esimerkiksi museokorttikävijöistä vain 3 prosenttia. Orkesterin kausikorttilaisista vain 0,02 % on ikähaarukassa 18–24, irtolipun ostajista noin 10 % on lapsi, opiskelija, työtön -lipun ostaneita.

Kulttuurilaitosten näkemyksen mukaan nykyiset lipputuotteet kattavat nuorten tarpeet ja kannustavat heitä kulttuuripalveluiden käyttöön. Uudelle maksulliselle tuotteelle nähdään näin ollen hyvin vähän tarvetta. Opiskelijoille suunnattua viestintää lipputuotteista tullaan parantamaan.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Liitteet

- 8 Valtuustoaloite: Nuorille suunnatun kulttuuripassin käyttöön ottaminen

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023

§ 130

Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden päivittäminen

5236/00.01.02.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Rahoituspäällikkö Päivi Väisänen, p. 044 716 1428

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen valtuutetut Ulla Vaara, Tapani Ripatti, Anneli Viinikka, Marju Markkanen ja Pertti Arvaja jättivät eriävän mielipiteensä merkittäväksi pöytäkirjaan.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn 'Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet'.

Käsittely

Keskustelun kuluessa valtuutettu Ulla Vaara teki seuraavan palautusehdotuksen:

”Palautusesitys § 130 Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden päivittäminen

Palautuksen saatteeksi esitän muutosta kohtaan Kassaylijäämän sijoittaminen, sivulle 25. 3.5.4. Sijoitusallokaatio, omaisuuslaji, kohta osakkeet, allokatorajaksi 0-25 % 0-75 % sijaan. Lisäksi esitän, että valtuutetuille raportoidaan sijoitustoiminnan kassaylijäämästä neljännesvuosittain. Edellä mainittujen lisäksi esitän lisättäväksi

sijoitustoiminnan yleislauseisiin kassavarojen sijoitustoiminnan periaatteena, että 'kassavarat tulee sijoittaa turvaavasti ja tuottavasti. Sijoitusten luotto- ja hintariskejä rajataan niin, ettei vaaraa pääoman menettämisestä ole tai se on vain vähäinen.'"

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisen osalta päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Vaara mm. valtuutettu Marju Markkasen kannattamana oli tehnyt edellä mainitun kannatetun palautusehdotuksen.

Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Vaaran palautusehdotusta, äänestävät ei.

Suoritettussa äänestyksessä todettiin, että asian käsittelyn jatkamista kannatti 31 valtuutettua ja valtuutettu Vaaran palautusehdotusta 28 valtuutettua.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä: Liite 3 130 §.

Näin ollen kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa ei tehty kaupunginhallituksen päätösehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta, joten kaupunginhallituksen päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.12.2023

§ 419

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn 'Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet'."

Perusteluosa

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon, rahoitus- ja sijoitustoiminnan ja riskienhallinnan perusteista. Lahden kaupungin ja Lahti-konsernin rahoitustoimintaa ja sijoitustoimintaa sekä rahoitusriskien hallintaa koskevat periaatteet on määritetty asiakirjassa "Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet" (KV 23.5.2022 § 55).

Nyt hyväksyttävänä olevat muutokset koskevat kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden lukua 3 *Sijoitustoiminta* ja lukua 4 *Vastuullisen sijoittamisen periaatteet*. Dokumentissa olevia lukuja 1.1 *Rahoitus- ja sijoitustoiminnan yleiset periaatteet* sekä 1.2 *Rahoitus- ja sijoitustoiminnan päätöksenteko ja toiminnan organisointi* on päivitetty sijoitustoiminnan periaatteisiin luvussa 3 tehtyjen muutoksien perusteella. Muita muutoksia periaatteisiin ei ole tehty.

Talouden tasapainottamisohjelmassa on todettu, että omaisuudesta saatavien myynti- ja muiden tulojen sijoittaminen tulojen kasvattamisen

keinona mahdollistetaan erottamalla kaupungin varallisuudesta erillinen sijoitusomaisuuteen kuuluva erä. Tälle varallisuudelle laaditaan sijoitussuunnitelma ja varallisuuden hoidon periaatteet kun uudistetaan kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet.

Kaupungin sijoitustoiminta

Kaupungin sijoitustoiminnalla tarkoitetaan toimialasijoittamista eli kaupungin toimialaan ja tehtäviin liittyvää sijoittamista, kassavarojen sijoittamista sekä toimeksiantoon rinnastettavien lahjoitusvarojen sijoittamista. Nyt esitetyt muutokset rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteissa koskevat kassavarojen sijoittamista.

Kassavarat jaetaan jatkossa kahteen, luonteeltaan erilaiseen varallisuuserään: **Maksuliikennevaroihin ja kassaylijäämään.** Kassavarojen jako maksuliikennevaroihin ja kassaylijäämään sekä käytettävä terminologia perustuu Kuntaliiton julkaisuun ”Kunnan ja kuntayhtymän varallisuuden hoito, sijoitustoiminta ja niiden perusteista päättäminen”. Kassavarojen sijoittamista ohjaa vuosittain laadittava kaupunginhallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma, jossa määritellään valtuuston hyväksymien periaatteiden perusteella yksityiskohtaisemmista sijoitustoiminnan tavoitteista.

Maksuliikennevarat

Maksuliikennevaroilla tarkoitetaan pääasiassa rahoituslaitosten pankkitileillä käyttötileillä (konsernitileillä) olevia varoja sekä näistä varoista tehtyjä sijoituksia. Maksuliikennevarojen hallinnoinnin ensisijainen tavoite on turvata kaupunkikonsernin maksuvalmius kaikissa olosuhteissa. Maksuliikennevarojen sijoitukset tehdään mahdollisimman vähäriskisesti siten, että sijoituksille pyritään saamaan korkeampi tuotto kuin konsernitilillä. Kassavarojen riittävyys

määrittelee sen, sijoitetaanko maksuliikennevarat lyhytaikaisesti, juoksuajaltaan alle vuoden mittaisiin, vai pitkäaikaisiin, juoksuajaltaan yli vuoden mittaisiin sijoituksiin.

Kassaylijäämä

Kassavaroista erotetaan erillinen ja sijoitettava varallisuuserä.

Kaupunginhallitus määrittää kassavaroista erotettavan varallisuuserän suuruuden vuosittain sijoitussuunnitelmassa tai erillisellä päätöksellä. Tämä kassaylijäämään sisältyvä erä koostuu kaupungin omaisuuden myyntituloista ja muista maksuliikenteen ulkopuolisista varoista, joita ei ole sidottu maksuliikenteen ylläpitoon tai ei muutoin ole kohdistettu tiettyyn käyttötarkoitukseen. Kassaylijäämään katsotaan myös kuuluvan erilaiset rahastoidut varat, joiden sijoittamista ohjaa rahastojen omat säännöt ja soveltuvilta osin Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteissa määritetyt kassaylijäämän sijoittamisen periaatteet.

Kaupungin kassaylijäämän sijoitustoiminnan on oltava tavoitteellista, suunnitelmallista, taloudellisesti tuottavaa, vähimmäistavoitteena sijoitusten reaaliarvon säilyminen, ja kaupungin taloutta tukevaa pitkällä aikavälillä. Kassaylijäämän sijoitustoiminnan periaatteina ovat vastuullisuus, tuotto, riskien hajauttaminen, likvidisyys ja pitkän aikavälin sijoitushorisontti.

Kaupunki sijoittaa kassaylijäämän pitkällä aikavälillä ja sijoittamisen lähtökohtana on hyvä hajautus eri omaisuusluokkien ja yksittäisten arvopaperien suhteen. Kaupunki asettaa kassaylijäämän sijoittamisen tavoitteeksi valittujen omaisuuslajien, sijoitusinstrumenttien ja niiden allokaation perusteella odotetun markkinatuoton, joka määritetään vuosittain kaupunginhallituksen hyväksymässä sijoitussuunnitelmassa.

Kaupunki käyttää kassaylijäämän sijoitustoiminnassaan korkosijoituksia, osakkeita ja vaihtoehtoisia sijoituksia. Korkosijoituksissa kaupungin sijoituskohteena voivat olla korkoinstrumentit, joiden liikkeellelaskijat ovat pääosin luottoluokitukseltaan ns. investment grade tason eli korkeamman luottoluokituksen omaava osapuoli. Osakesijoituksissa sijoituskohteena voivat olla pörssilistatut osakkeet, pörssilistatut rahastot (ETF) ja pörssilistattuihin osakkeisiin sijoittavat rahastot. Osakesijoituksissa kansainvälinen hajautus toteutetaan rahasto-osuuksilla tai muilla kustannustehokkailla sijoitusvälineillä ja suorat osakesijoitukset tehdään pääasiassa EU- ja ETA-maihin sekä Pohjois-Amerikan markkinoille. Osakesijoituksilla tavoitellaan sijoitusvarojen korkeampaa tuottotasoa suhteessa korkosijoituksiin. Muiden sijoitusten ryhmään luetaan kaikki muut markkinoilla yleisesti myytävät sijoitustuotteet. Tyypillisiä instrumentteja ovat muun muassa asunto-, kiinteistö- ja tonttirahastot.

Sijoitusperiaatteissa on määritetty kassaylijäämän sijoitusportfolion omaisuuslajien (korke-, osake-, muut sijoitukset) mukaiset allokaatorajat, joilla ohjataan odotettavissa olevaa tuottoa, hallitaan riskitasoa sekä voidaan reagoida eri markkinatilanteisiin. Hajauttaminen eri omaisuuslajien välillä pienentää sijoitusportfolion kokonaisriskiä.

Sijoitustoiminnan järjestäminen

Kaupunki voi ulkoistaa kassaylijäämän osalta sijoitustoimintaan liittyvät palvelut. Periaatteissa on määritetty sijoitustoiminnan ulkoistamiseen liittyvät lähtökohdat ja kriteerit.

Vastuullinen sijoittaminen

Vastuullisen sijoittamisen periaatteita on laajennettu ja tarkennettu aikaisemmasta. Vastuullisella sijoittamisella (ESG) tarkoitetaan sitä, että sijoitustoiminnassa otetaan huomioon ympäristöasiat (Environmental), yhteiskuntavastuu (Social) ja hyvä hallintotapa (Governance).

Kaupungin sijoitustoimintaa ohjaa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet, ja kaupunki käyttää sijoitustoiminnassaan varainhoitajia, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote rahoituspalvelut, talouspalvelut, säädöskokoelma

Liitteet

- 9 Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet KV
23.5.2022
- 1 Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet KV
0 11.12.2023
- 1 Äänestysluettelo KV 11.12.2023 § 130 palatusehdotus Vaara
1

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023

§ 131

Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet

27/00.01.01.03/2023

Päätös

Kokouksessa ei jätetty valtuustoaloitteita.

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteet kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kokouksutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle se jälkeen, kun se on esitelty valtuustolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 124, § 125, § 126, § 127, § 128, § 129, § 131

nro 10

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 130

nro 10

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Valitusaika ja sen alkaminen

nro 10

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 10

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 10

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).